


Сергій Олександрович Дмитренко,

Офіс Генерального прокурора (прокурор), м. Київ;

 <https://orcid.org/0000-0002-1668-8896>,

e-mail: dmytrenko_serhii@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ МЕХАНІЗМУ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВООХОРОННОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ У СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ

Розглянуто сутність адміністративно-правового забезпечення реалізації правоохоронної функції держави. Виокремлено елементи механізму адміністративно-правового забезпечення реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування. Визначено основні напрямки забезпечення ефективного функціонування зазначеного механізму реалізації правоохоронної функції держави в умовах створення спеціально уповноваженого органу фінансових розслідувань. Розглянуто форми реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування.

Ключові слова: адміністративно-правове забезпечення, механізм адміністративно-правового забезпечення, оподаткування, правоохоронна функція, фінансові розслідування.

Оригінальна стаття

Постановка проблеми

Зараз – в умовах реформування податкової системи України – першочерговим завданням є створення ефективного механізму забезпечення реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування. Значну роль у цьому процесі відіграє науково обґрунтоване, системне та комплексне застосування суб'єктами адміністративно-правового забезпечення інструментів адміністративного права з метою реалізації правоохоронної функції.

Однією з головних передумов гарантування ефективного механізму адміністративно-правового забезпечення реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування є розроблення нормативно-правової бази, зокрема засад функціонування цього механізму. Саме в актах законодавства мають закріплюватися пріоритетні напрями реалізації правоохоронної функції держави, коло суб'єктів її реалізації і шляхи взаємодії між цими суб'єктами, а також урегулюватися питання, пов'язані із забезпеченням реалізації правоохоронної функції.

Вагома роль правоохоронної функції держави у сфері оподаткування та її місце в державному регулюванні зумовляють актуальність

дослідження проблем адміністративно-правового механізму реалізації правоохоронної функції держави.

Стан дослідження проблеми

Механізм адміністративно-правового забезпечення реалізації правоохоронної функції держави досліджували у своїх працях С. С. Бандурка [1], О. І. Безпалова [2], Р. Г. Ботвінов [3], С. Г. Братель [4], О. Л. Соколенко [5], В. І. Теремецький [6; 7] та інші вчені. Безумовно, їхні наукові здобутки мають важливе значення для науки адміністративного права. Однак окремі питання, що стосуються забезпечення реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування, залишаються і досі нерозробленими. Зокрема, в межах адміністративно-правового механізму потребують дослідження питання нормативного й інституційного забезпечення реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування.

Мета і завдання дослідження

Мета статті полягає в дослідженні механізму адміністративно-правового забезпечення реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування з урахуванням особливостей його елементів та в обґрунтуванні шляхів удосконалення цього механізму. *Мета* статті досягається вирішенням таких *завдань*: визначення сутності адміністративно-правового забезпечення реалізації правоохоронної функції держави, виокремлення елементів механізму адміністративно-правового забезпечення реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування, розгляд форм реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування.

Наукова новизна дослідження

На підставі аналізу чинного законодавства й теорії адміністративного права щодо забезпечення реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування у статті сформульовано нові узагальнення і надано пропозиції щодо визначення елементів механізму забезпечення цієї функції. Визначено систему суб'єктів реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування з урахуванням широкого розуміння поняття «забезпечення».

Виклад основного матеріалу

В умовах існування демократичних інститутів суспільства й держави та вибору курсу на інтеграцію в Європейський Союз необхідно переглянути зміст правоохоронної функції держави й елементи механізму її реалізації з урахуванням досвіду європейських держав у цій сфері.

Правоохоронна функція держави – це самостійний комплексний напрямок її діяльності, обумовлений її соціальним призначенням, який реалізується системою державних і недержавних суб'єктів,

уповноважених виключно в межах закону, з використанням відповідних форм і методів вживати юридичних заходів впливу (зокрема і примусових) з метою досягнення бажаного соціального ефекту – охорони права загалом і забезпечення охорони законності та правопорядку, прав і свобод громадян зокрема [8, с. 58].

Основою забезпечення реалізації правоохоронної функції держави є сукупність правових, економічних та організаційних елементів.

Елементами механізму забезпечення реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування є такі:

- інституційна складова (суб'єкти забезпечення);
- нормативна складова (система адміністративно-правових норм, що встановлюють засади та правила реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування);
- принципи забезпечення реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування;
- форми та методи реалізації правоохоронної функції держави;
- ресурсна складова (кадрове, інформаційне, матеріальне, технічне забезпечення тощо).

Якщо розглядати ці елементи крізь призму адміністративно-правового регулювання, особливої уваги потребує дослідження питань визначення кола суб'єктів забезпечення реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування, нормативного забезпечення їх діяльності та застосування норм адміністративного права цими суб'єктами.

О. І. Безпалова зазначає, що під адміністративно-правовими нормами, які регламентують особливості реалізації правоохоронної функції держави, слід розуміти визначені державою загальнообов'язкові правила поведінки учасників суспільних відносин у сфері реалізації правоохоронної функції держави, за допомогою яких ці суб'єкти можуть реалізовувати надані їм права і виконувати покладені на них обов'язки [8, с. 62].

Водночас зазначимо, що норми адміністративного права не лише встановлюють правила реалізації правоохоронної функції, але й формують засади відносин у цій сфері.

В юридичній літературі як основу, на якій побудовано різні види діяльності, використовують поняття принципів, зокрема юридичних принципів. Законодавство встановлює правові принципи на рівні нормативних приписів і доктрин, які регулюють найважливіші аспекти суспільних відносин, фіксує цілі й визначає правові можливості та засоби, які забезпечують розвиток цих відносин.

Принципи реалізації правоохоронної функції держави слід розглядати як закономірності й норми поведінки, які встановлюють основні вимоги до діяльності відповідних суб'єктів реалізації.

Зауважимо, що в умовах реформування інституційної складової механізму адміністративно-правового забезпечення реалізації правоохоронної функції у сфері оподаткування ключовими принципами, на яких повинна гарантуватися діяльність суб'єктів відповідних відносин, є легітимність, презумпція законності рішень платників податків у разі неоднозначності тлумачення нормативно-правових актів, неминучість покарання за вчинення фінансових правопорушень, колегіальність розроблення важливих рішень, ефективність, незалежність, відкритість, неупередженість і відсутність корупції [9]. Дотримання цих принципів забезпечить суб'єктам, наділеним повноваженнями у цій сфері, умови для реалізації правоохоронної функції у сфері оподаткування. Тому ці принципи обов'язково мають визначатися на рівні відповідних нормативно-правових актів та враховуватися під час формування державної політики у сфері охорони і захисту податкових відносин.

Адміністративно-правові норми, які встановлюють загальнообов'язкові правила поведінки під час реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування, є статичним елементом механізму, а інші складові механізму є динамічними. Дієвість адміністративно-правового механізму забезпечення реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування залежить від правильного поєднання статичної та динамічної складових.

Отже, одним із базових елементів механізму реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування є система суб'єктів. Тому варто звернути увагу на питання визначення кола цих суб'єктів, їх правового статусу та форм реалізації їх повноважень. Однак дослідження зазначеного питання потребує визначення поняття «адміністративно-правове забезпечення».

На думку Т. Г. Корж-Ікаєвої, адміністративно-правове забезпечення – це сукупність адміністративно-правових заходів, спрямованих на створення відповідних умов для ефективної реалізації, охорони, захисту й відновлення порушених прав і свобод неповнолітніх [10, с. 7–8]. Із цієї точки зору, адміністративно-правове забезпечення створює передумови для реалізації правоохоронної функції держави, тобто полягає в діяльності щодо формування норм права і закріплення їх на рівні нормативно-правових актів.

Однією з головних передумов ефективної реалізації будь-якої функції держави є розроблення та існування нормативно-правової бази. Водночас органи виконавчої влади теж мають право нормотворчості й виконують завдання і функції держави, зокрема правоохоронну функцію, для реалізації якої потрібен певний механізм.

Так, Є. Є. Колесников визначає адміністративно-правове забезпечення як упорядкування суспільних відносин державою за допомогою спеціального механізму, їх юридичне закріплення, охорону, реалізацію та розвиток [11, с. 434].

У працях багатьох науковців ідеться про адміністративно-правове забезпечення як про впорядкування суспільних відносин державою за допомогою правових норм, приписів і сукупності засобів, їх юридичне закріплення та реалізацію [12, с. 8; 13, с. 83].

В. І. Теремецький в одній із своїх наукових публікацій зазначає, що адміністративно-правове регулювання є цілеспрямованим впливом правових норм, ухвалених державою, які є відповідними адміністративними засобами забезпечення прав та законних інтересів фізичних, юридичних осіб і держави у суспільних відносинах із метою підпорядкування їх юридично встановленому правопорядку, а також охорони та розвитку в інтересах суспільства і держави. Крім того, вчений уточнює систему принципів та функцій адміністративно-правового регулювання податкових відносин, визначає їх загальні та спеціальні ознаки і пропонує власний підхід до здійснення їх класифікації [14, с. 50]. Така позиція науковця свідчить про широке розуміння поняття адміністративно-правового забезпечення.

Отже, в разі широкого розуміння поняття «забезпечення» суб'єктами реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування є всі органи державної влади та недержавні суб'єкти, діяльність яких спрямовано на формування та реалізацію державної політики у цій сфері. До цих суб'єктів слід віднести Верховну Раду України як орган законодавчої влади, органи місцевого самоврядування, які в межах повноважень, визначених Податковим кодексом України, самостійно вирішують питання щодо встановлення на своїй території певних зборів та обрання розміру ставок їх справляння; платників податків, а також осіб, які сприяють сплаті податків і зборів (податкових агентів, банки, державні органи, що надають інформацію про платника податків, необхідну для нарахування податків і зборів, збирачів податків та зборів) [15, с. 747].

Водночас до державних суб'єктів забезпечення правоохоронної функції держави належать усі органи державної влади, що здійснюють свої функції у правоохоронній сфері, а саме суб'єкти загальної компетенції (Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України та інші), які визначають політику держави, встановлюють правила поведінки під час реалізації правоохоронної функції, та суб'єкти спеціальної компетенції, головне призначення яких – здійснення правоохоронної діяльності.

Так, сьогодні в Україні злочини у сфері оподаткування розслідують три правоохоронні органи: податкова міліція у складі податкових органів, Служба безпеки України та Національна поліція України. Зауважимо, що повноваження податкових органів у межах адміністративно-правового виміру можна визначати щонайменше з чотирьох різних поглядів, зокрема «як здійснення повноважень контролюючого та правоохоронного органу згідно з приписами Кодексу

України про адміністративні правопорушення та законодавства щодо статусу та діяльності правоохоронних органів» [16, с. 116–117].

Однак існує проблема дублювання повноважень цих органів. Через це розгляд справ затягується, а ефективність протидії економічним злочинам залишається низькою. Так, за 2019 р. в Україні зареєстровано 1287 кримінальних проваджень лише щодо ухилення від сплати податків. Із них лише в десяти справах ухвалено обвинувальний вирок [17].

Ці факти вказують на низьку ефективність роботи, зокрема податкової поліції. Тому потрібно відокремити правоохоронну функцію держави у сфері оподаткування від сервісної функції. Реформування податкової міліції має запобігти необґрунтованим внесенням інформації про злочин до Єдиного Реєстру досудових розслідувань та негативним результатам їх розслідування.

Крім того, в державі не може існувати більше одного органу, що здійснює перевірку дотримання вимог податкового законодавства. Тому податкова міліція у складі Державної фіскальної служби не може розслідувати кримінальні правопорушення в податковій сфері з огляду на те, що вона не є контролюючим органом (яким є Державна податкова служба та її територіальні органи), крім того, у неї відсутні відповідні законодавчі повноваження [18].

Водночас результатами застосування адміністративно-правового механізму повинні бути: впорядкування діяльності відповідних суб'єктів, які вступили між собою у правові відносини; вдосконалення форм і методів управлінської діяльності; реальне дотримання прав та свобод людини і громадянина, а також захист у разі їх порушення [9, с. 60].

В. І. Теремецький та Т. А. Байрачна у своїй науковій публікації зосереджують увагу на детальному аналізі європейського досвіду організації контролю за діяльністю правоохоронних органів. Україна належить до централізованої (континентальної) моделі забезпечення внутрішньої безпеки, тому правоохоронні функції виконуються не лише Національною поліцією України [19, с. 262]. Так, в умовах євроінтеграції особливо актуальним є питання створення в Україні Бюро фінансових розслідувань – єдиного правоохоронного органу, завданням якого буде виявлення системних правопорушень у сфері оподаткування, їх усунення та запобігання їм.

Зауважимо, що ідея створення в Україні органу, який повинен зосередити всі повноваження на протидії злочинам у сфері економіки з метою виявлення і припинення правопорушень, з'явилася на початку 90-х років, зважаючи, зокрема, на досвід держав-членів Європейського Союзу та Сполучених Штатів Америки [20, с. 190].

Відповідно до меморандуму про співпрацю з Міжнародним валютним фондом закон про створення органу фінансових розслідувань

слід ухвалити до 1 січня 2021 р. Крім того, в меморандумі йдеться про такі повноваження цього органу, як розслідування економічних, фінансових і податкових шахрайств та інших злочинів, якими сьогодні займаються Національна поліція України, Служба безпеки України та податкова поліція, але за винятком тих випадків, які підпадають під юрисдикцію Національного антикорупційного бюро України¹.

Одним з етапів забезпечення реалізації цієї ідеї є закріплення на законодавчому рівні правового статусу цього органу. Так, 30 серпня 2019 р. у Верховній Раді України зареєстровано за № 1208 Проект Закону про Бюро фінансових розслідувань (далі – Проект № 1208), метою якого визначено розділення сервісної та правоохоронної функцій податкової служби, ліквідацію податкової міліції, оптимізацію структури й чисельності органів, які ведуть боротьбу зі злочинами у сфері фінансів, та усунення дублювання їх функцій шляхом створення Бюро фінансових розслідувань².

Важливу роль у створенні моделі організації діяльності органу фінансових розслідувань відіграє правильне визначення його компетенції і повноважень, зокрема стосовно підслідності справ, підпорядкування, принципів діяльності, антикорупційних механізмів тощо.

Так, необхідно звернути увагу на відсутність в законодавстві визначення критеріїв зарахування злочинів до економічних або фінансових. Одним із таких критеріїв можна визнати об'єкт посягання. Зокрема, цим об'єктом може бути господарська діяльність. Так, у розділі VII «Злочини у сфері господарської діяльності» Кримінального кодексу України містяться склади злочинів, які посягають на суспільні відносини у сфері господарської діяльності, що виникають із приводу виробництва, розподілу, обміну та споживання товарів, робіт і послуг. Водночас економічні та фінансові злочини часто мають комплексний характер, тобто можуть вчинятися в сукупності з іншими протиправними діями, відповідальність за які передбачено статтями різних розділів Особливої частини Кримінального кодексу України [20].

Зважаючи на це, необхідно визначити два види підслідності Бюро фінансових розслідувань – основну та додаткову. До основної

¹Лист про наміри : від 02.06.2020 № 18124/0/2-20 // Урядовий портал : офіц. сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/18%20-%20Department/18%20-%20PDF/memorandum-pro-ekonomichnu-ta-finansovu-politiku-mvf-vid-02-06-2020.pdf> (дата звернення: 11.09.2020).

² Проект Закону про Бюро фінансових розслідувань : від 30.08.2020 № 1208 / ініціатор Д. О. Гетманцев // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66516 (дата звернення: 11.09.2020).

підслідності можуть належати такі злочини, як незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів; підроблення документів, які подають для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичних осіб-підприємців; ухилення від сплати податків і зборів (обов'язкових платежів); ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування тощо. Водночас під час розслідування зазначених злочинів можуть бути виявлені інші злочини (шахрайство, привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем; незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків; службове підроблення; службове недбальство тощо), які слід віднести до додаткової підслідності Бюро фінансових розслідувань.

Отже, для оптимізації механізму адміністративно-правового забезпечення реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування доцільно зменшити кількість правоохоронних органів із протидії економічним злочинам шляхом створення єдиного органу фінансових розслідувань. Водночас для формування довіри до новоствореного органу розслідування фінансових правопорушень важливою є його орієнтація на аналітичний формат роботи. Новий орган повинен зосередитись на виконанні профілактичних функцій, які допоможуть запобігти податковим та іншим фінансовим правопорушенням [9].

Тому вбачаємо, що особливістю Бюро фінансових розслідувань має бути заміна силового підходу на комплексний і аналітичний. Цей орган повинен стати єдиним аналітичним центром концентрації та аналізу інформації про стан фінансової системи держави. Зважаючи на це, необхідно розробити проєкт нового закону, який передбачатиме створення Бюро фінансових розслідувань, наділеного аналітично-контрольною та правоохоронною функціями.

Зазначене обумовлює вибір форм реалізації правоохоронної функції держави у сфері оподаткування. Правильний вибір спеціальних способів і прийомів реалізації правоохоронної функції держави створює належні умови для забезпечення правопорядку в державі та підвищення ефективності діяльності суб'єктів у сфері оподаткування.

У юриспруденції розглядають дві форми реалізації функцій держави – правову та організаційну. Правова форма реалізації правоохоронної функції держави полягає в нормотворчій, установчій, правореалізаційній і правоохоронній діяльності суб'єктів забезпечення реалізації цієї функції. Так, під час правотворчості розробляються та ухвалюються нормативно-правові акти, а під час правозастосування відповідні органи повинні забезпечити втілення у життя приписів зазначених документів [8, с. 74].

Віддаючи належне правотворчості як формі реалізації правоохоронної функції, слід зауважити, що у сфері оподаткування велике значення має правозастосування, що має власний багатоелементний механізм реалізації норм права та відповідні процедури.

Розглядаючи правозастосування крізь призму створення органу фінансових розслідувань, виділимо такі основні напрями його діяльності:

- 1) оперативно-розшукова діяльність;
- 2) досудове розслідування;
- 3) накопичення, аналіз та узагальнення інформації щодо кримінальних правопорушень, віднесених законом до його підслідності, з метою запобігання кримінальним правопорушенням у сфері господарської діяльності, а також пов'язаним із ними іншим кримінальним правопорушенням у сфері господарської діяльності та проти власності.

Організаційна форма реалізації правоохоронної функції здійснюється в межах чинного законодавства, проте нормами права встановлюються лише процедура здійснення певних дій. Організаційні дії здійснюються в порядку поточної, перш за все управлінської, діяльності (інспектування державних органів, посадових осіб і недержавних організацій; залучення недержавних організацій і громадян до роботи державного апарату тощо). До позаправових форм, крім організаційної діяльності, належить також здійснення матеріально-технічних операцій, таких як підготовка матеріалів для видання юридичних актів, складання довідок, звітів і ведення діловодства, що дуже важливо для державної правоохоронної діяльності [3].

Як самостійну форму здійснення правоохоронної функції можна виділити інформаційно-попереджувальний вплив на суб'єктів оподаткування, метою якого є досягнення виконання ними встановлених законодавством обов'язків.

Висновки

Механізм адміністративно-правового забезпечення правоохоронної функції держави у сфері оподаткування слід розуміти як комплекс упорядкованих засобів, за допомогою яких держава в особі уповноважених органів впливає на відносини, що виникають під час реалізації цієї функції.

Головним обов'язком суб'єктів реалізації правоохоронної функції держави є своєчасне виявлення загроз належному функціонуванню правоохоронної сфери, недопущення їх настання, виявлення факторів, що негативно впливають на правоохоронну сферу, вироблення та реалізація системних заходів щодо їх усунення або мінімізації можливого негативного впливу.

Існування в Україні численних органів, що мають право розслідувати фінансові правопорушення, створює небезпеку визнання недопустимими зібраних доказів через порушення правил підслідності.

Особливої уваги потребує питання створення Бюро фінансових розслідувань – центрального органу виконавчої влади, який реалізуватиме державну політику з питань запобігання, виявлення, припинення, розслідування та розкриття кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності, які прямо чи опосередковано заповодують шкоду публічному інтересу у сфері фінансів.

Отже, реформування органів розслідування фінансових порушень дозволить установити партнерські відносини між суб'єктами оподаткування та контролюючими органами, а також підвищить ефективність діяльності правоохоронних органів у боротьбі проти фінансових злочинів.

Список бібліографічних посилань: 1. Бандурка С. С. Правоохоронна функція держави як функція захисту приватного підприємства // Правоохоронна функція держави: теоретико-методологічні та історико-правові проблеми : тези доп. круглого столу (м. Харків, 27 жовт. 2017 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. С. 22–26. 2. Безпалова О. І. Адміністративно-правовий механізм реалізації правоохоронної функції держави : монографія. Харків : Ніка Нова, 2014. 544 с. 3. Ботвінов Р. Г. Правоохоронна функція держави: сутність та форми реалізації. *Публічне адміністрування: теорія та практика*. 2016. Вип. 1. С. 27–35. URL: [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2016-01\(15\)/4.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2016-01(15)/4.pdf) (дата звернення: 11.09.2020). 4. Братель С. Г. Правоохоронна сфера як об'єкт адміністративно-правового регулювання. *Юридична наука*. 2015. № 5. С. 52–58. 5. Соколенко О. Л. Поняття та ознаки правоохоронної функції держави як основи правоохоронної діяльності. *Форум права*. 2012. № 4. С. 847–852. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2012_4_140.pdf (дата звернення: 11.09.2020). 6. Теремецький В. І. Податкові правовідносини в Україні : монографія. Харків : Діса плюс, 2012. 648 с. 7. Контроль за діяльністю правоохоронних органів : навч. посіб. / за заг. ред. М. І. Іншина, В. І. Олефіра. Харків : Ніка Нова, 2014. 408 с. 8. Безпалова О. І. Методологічні засади адміністративно-правового механізму реалізації правоохоронної функції держави. *Development and modernization of the legal systems of Eastern Europe: experience of Poland and prospects of Ukraine*. 2017. Vol. 2. Pp. 57–79. 9. Rudenko S. V., Danylenko V. V. Analysis of the current situation and the perspectives of introduction the financial investigation body in Ukraine // Актуальні напрями модернізації бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в Україні : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 23 трав. 2018 р.) / Харків. нац. тех. ун-т сільського господарства ім. П. Василенка. Харків : Смугаста типографія, 2018. С. 226–228. 10. Корж-Ікаєва Т. Г. Адміністративно-правове забезпечення прав і свобод неповнолітніх : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ. 2008. 17 с. 11. Колесников Є. Є. Поняття та особливості адміністративно-правового забезпечення захисту прав споживачів. *Форум права*. 2011. № 2. С. 432–438. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2011_2_67.pdf (дата звернення: 11.09.2020). 12. Римарчук Г. С.

Адміністративно-правове забезпечення права інтелектуальної власності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Львів, 2013. 18 с. **13.** Іерусалімова І. О. Механізм адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини та громадянина : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2006. 205 с. **14.** Теремецький В. І. Поняття адміністративно-правового регулювання у сфері оподаткування. *Держава та регіони. Серія: Право.* 2012. № 1 (35). С. 50–54. **15.** Теремецький В. І. Класифікація суб'єктів податкових правовідносин. *Форум права.* 2011. № 4. С. 741–748. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2011_4_123.pdf (дата звернення: 11.09.2020). **16.** Теремецький В. І. До питання про проблеми розмежування податкових та інших правовідносин. *Наше право.* 2012. № 2, ч. 3. С. 115–120. **17.** Вінокуров Я. Хто замінить податкову міліцію і кому це потрібно // *Економічна правда* : сайт. 11.09.2020. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2020/09/11/664982> (дата звернення: 11.09.2020). **18.** Гаделія В. МВФ vs податкова міліція: необхідні зміни чи консервація структури? // *State Watch* : сайт. 01.07.2020. URL: <https://statewatch.org.ua/publications/mvf-vs-podatkova-militsiia-neobkhidni-zminy-chy-konservatsiia-struktury> (дата звернення: 11.09.2020). **19.** Теремецький В. І., Байрачна Т. А. Європейський опыт організації контролю за діяльністю правоохоронительних органів и возможность его использования в Украине. *Форум права.* 2017. № 4. С. 262–267. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_4_42.pdf (дата звернення: 11.09.2020). **20.** Чернявський С. С., Василичук В. І. Визначення місця та ролі Служби фінансових розслідувань в Україні. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ.* 2016. № 2 (99). С. 5–18.

Надійшла до редколегії 14.09.2020



Dmytrenko S. O. Specific Features of the Mechanism of Administrative and Legal provision for the Implementation of the State's Law Enforcement Function in the Field of Taxation

The essence of administrative and legal provision for the implementation of the state's law enforcement function has been studied. The elements of the mechanism of administrative and legal provision for the implementation of the state's law enforcement function in the field of taxation have been distinguished. It has been offered to include the institutional component (subjects of provision), normative component (system of administrative and legal norms establishing the principles and rules of the state's law enforcement function in the field of taxation), principles of implementing the state's law enforcement function in this area, forms and methods of implementation of the state's law enforcement function and the resource component (personnel, information, material, technical provision, etc.) into the structure of this mechanism.

The author has defined the following key principles, which should be the basis for the activity of the subjects of the considered relations: legitimacy, presumption of legality of decisions of taxpayers in case of ambiguity of the interpretation of regulatory acts, inevitability of

punishment for financial offenses, collegiality of the development of important decisions, efficiency, independence impartiality and absence of corruption.

The author has determined the peculiarities of ensuring the effective functioning of administrative and legal mechanism of the realization of the state's law enforcement function in the conditions of creation of the specially authorized agency of financial investigations. It is especially important in the context of European integration to establish the Bureau of Financial Investigations in Ukraine – a single law enforcement agency, whose task will be to identify systemic offenses in the field of taxation, their elimination and prevention.

It has been concluded that the reform of the investigative agencies of financial violations will establish a partnership between taxpayers and monitoring authorities, as well as will increase the effectiveness of law enforcement agencies in combating financial crimes.

Key words: administrative and legal provision, mechanism of administrative and legal provision, taxation, law enforcement function, financial investigations.

